Kvinner med preeklampsi må følges opp bedre

Det er økt risiko for hypertensjon hos kvinner som hadde preeklampsi i svangerskapet, ifølge en ny avhandling.

Preeklampsi, eklampsi og kvinner som dør i forbindelse med svangerskap og fødsel, er blant de mest alvorlige komplikasjoner i et svangerskap. Alice B. Andersgaard har undersøkt disse hendelsene i sin ph.d.-grad.

– I perioden 1976–95 døde én kvinne per 20 000 levendefødte barn i Norge av komplikasjoner direkte relatert til svangerskapet eller fødselen. En gjennomgang av forløpet forut for disse dødsfallene og de bakenforliggende årsaker og komplikasjoner i svangerskapet, viste at hele 43 % ikke ble behandlet etter anerkjente behandlingsmetoder og retningslinjer, sier Andersgaard.

I avhandlingen belyses også hypertensive komplikasjoner og kardiovaskulær risiko. Det viste seg at kvinner med hypertensjon eller preeklampsi i svangerskapet oftere hadde en familiær belastning av hjerte- og

karlidelser og flere utviklet hypertensjon enn kvinner uten disse komplikasjonene. I en registrering av eklampsitilfellene i Skandinavia fant Andersgaard og kolleger en forekomst på én per 2 000 fødsler i perioden 1998–2000.

– En gjennomgang av pasientjournalene viste at 87 % hadde symptomer som sterk pannehodepine og kvalme i forkant av eklampsianfallet. En del av kvinnene ble intervjuet om langtidseffekter og 51 % rapporterte fortsatt plager 11 måneder etter anfallet.

Andersgaard anbefaler at kvinner som får preeklampsi eller eklampsi bør følges opp rutinemessig etter fødselen.

Merete Kile Holtermann
merete.holtermann@legeforeningen.no
 Tidsskriftet

Alice Beathe Andersgaard.
 Foto Helse Sør-Øst

Disputas

Alice Beathe Andersgaard disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Tromsø 10.11. 2011. Tittelen på avhandlingen er *Eclampsia, maternal deaths, and hypertensive diseases of pregnancy and long term maternal health risk*.

Hvordan går det med nyretransplanterte barn?

Best resultater når barna får nyre fra levende giver. Fysisk utholdenhet har stor betydning for livskvalitet.

I perioden 1970–2006 ble 178 norske barn nyretransplantert. Behandlingen har ført til at de fleste barn med terminal nyresvikt lever til voksen alder. Trine Tangeraas har studert langtidsoverlevelse, livskvalitet og helse hos 69 personer som har fått nyretransplantasjon i barnealder.

– I Norge får de fleste barna tilbud om nyre fra levende giver – som regel en av foreld-

rene. En av fordelene er at dialyse før transplantasjonen kan unngås, sier Tangeraas. Våre studier viser at nyrer fra levende giver har langt bedre estimert levetid i kroppen – median ca. 17 år. 20 år etter transplantasjonen var mer enn 84 % av pasientene i live.

– Selv om behandlingen stadig blir bedre, har barna økt risiko for tidlig hjerte- og kar sykdom og for tidlig død, bl.a. pga. bivirk-

ninger fra immundempende medisiner og vedvarende kronisk nyresvikt. Våre studier viser at to av tre transplanterte barn hadde høyt blodtrykk og en av tre var overvektige, sier hun.

Spesielt barna, men også unge voksne, viste redusert fysisk utholdenhet på trede-møttest, og barna var generelt lite fysisk aktive. Barna og deres foreldre skåret dårligere på livskvalitet og mental helse enn friske barn, og det var en sammenheng mellom nedsatt fysisk utholdenhet og dårligere livskvalitet.

– Det er viktig at barna og deres foreldre får tilpasset psykososial oppfølging både før og etter transplantasjonen. De må få informasjon om hvor viktig det er å være fysisk aktiv. Vi må sikre at barna orker å delta i sport og lek på linje med friske barn. De bør starte treningsprogram før transplantasjonen, og opptreningen etterpå bør bli en integrert del av den medisinske behandlingen, anbefaler Trine Tangeraas.

Anne Forus
anneforus@hotmail.com
 Tidsskriftet

Disputas

Trine Tangeraas disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Oslo 18.11. 2011. Tittelen på avhandlingen er *Survival, cardiorespiratory fitness and quality of life after renal transplantation in childhood: data from the HENT study*.

Tangeraas-teamet: fra venstre professor i barne- og ungdomspsykiatri Trond Diseth, Trine Tangeraas, veileder og barneneфроlog dr.med. Anna Bjerre og lengst til høyre nefrolog dr.med. Karsten Midtvedt. Foto Kari Lima